

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2019 r.

Poz. 729

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII¹⁾**

z dnia 18 lipca 2019 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534 i 1287) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Przedsiębiorczości i Technologii: *J. Emilewicz*

¹⁾ Minister Przedsiębiorczości i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Przedsiębiorczości i Technologii (Dz. U. poz. 93).

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „RUSZNIKARZ – ŚWIADECTWO CZELADNICZE”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Rusznikarz – świadectwo czeladnicze

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Świadectwo czeladnicze

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Bezterminowy

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej**Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się**

Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” jest gotowa do świadczenia usług z zakresu obsługi broni palnej i pneumatycznej oraz wykonywania jej części metodą obróbki ręcznej i maszynowej. Jest także przygotowana do wykonywania napraw, przeglądów i konserwacji broni oraz montażu urządzeń optycznych. Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” jest gotowa do wykonywania czynności prowadzących do pozabawiania wyrobów rusznikarskich ich cech użytkowych na podstawie specyfikacji wydanej przez uprawniony instytut techniczny. Jest również przygotowana do przystrzeliwania broni wszystkich typów, w tym dostosowywania urządzeń celowniczych do potrzeb użytkowników broni. W trakcie wykonywania powierzonych zadań posługuje się rysunkiem technicznym i dokumentacją. Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” jest przygotowana do samodzielnego wykonywania zadań zawodowych oraz umiarkowanie złożonych czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym inicjowania prostych działań marketingowych i stosowania kluczowych przepisów prawa gospodarczego oraz prawa pracy. Potrafi współpracować w zespole, samodzielnie organizować własne stanowisko pracy, a także wspierać innych w tym zakresie. Osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” w trakcie wykonywania swoich zadań dba o jak najwyższą jakość produktu lub świadczonych usług. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, zwanych dalej „BHP”, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska oraz stosuje przepisy prawa w tym zakresie.

Zestaw 1. Planowanie i organizowanie procesu wykonywania lub naprawy broni palnej oraz pneumatycznej

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje zagadnienia związane z budową broni	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zakres odpowiedzialności prawnej rusznikarza, – opisuje budowę zasadniczych części broni, – omawia przeznaczenie broni, – omawia działanie mechanizmów różnego rodzaju broni.
Rozróżnia materiały stosowane w rusznikarstwie	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zastosowanie metali szlachetnych i nieszlachetnych, – omawia zagadnienia związane z właściwościami i obróbką stali, – omawia zastosowanie stopów metali, – omawia zastosowanie różnych rodzajów drewna,

	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zastosowanie tworzyw sztucznych, – omawia zastosowanie materiałów chemicznych (kleje, rozpuszczalniki i środki wykorzystywane do wykonywania powłok zabezpieczających).
Rozróżnia rodzaje amunicji	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę nabojów do poszczególnych rodzajów broni, – dobiera rodzaj amunicji do poszczególnych rodzajów broni, – klasyfikuje materiały wybuchowe.
Identyfikuje materiały i urządzenia niezbędne do wytwarzania, naprawy i konserwacji broni	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia narzędzia i urządzenia stosowane do wykonywania, naprawy i konserwacji broni palnej (np. tokarka, frezarka, szlifierka, polerka, wiertarka stołowa, wiertarka ręczna i grawerka), – omawia zespoły urządzeń wykorzystywanych w wykonywaniu części i konserwacji broni, – projektuje i wykonuje oraz przygotowuje nietypowe narzędzia i pomoce do prac rusznikarskich.
Identyfikuje budowę, przeznaczenie i zasady eksploatacji urządzeń optycznych	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przeznaczenie, budowę, zasady eksploatacji i konserwacji celowników optycznych, – omawia parametry celowników optycznych, – omawia budowę, parametry i zasady użytkowania lornetek obserwacyjnych, – omawia sposoby montażu celowników.
Posługuje się rysunkiem technicznym (zawodowym)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje symbole techniczne, – rozpoznaje z rysunku technicznego (zawodowego) elementy broni, – wykonuje rysunki fragmentów, elementów i części broni, – rozpoznaje elementy broni na podstawie rzutów.
Organizuje własne stanowisko pracy	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stanowiska pracy ze względu na podejmowane działania i poszczególne rodzaje obróbki (stanowisko do lutowania i stanowisko do spawania), – omawia wyposażenie warsztatu rusznikarskiego, – omawia stanowisko sprawdzania broni, w tym rozkładania i składania broni, – omawia wyposażenie magazynu broni, – utrzymuje porządek na stanowisku pracy.

Zestaw 2. Wykonywanie części broni palnej oraz pneumatycznej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Wykonuje elementy broni i gotowych wyrobów rusznikarskich metodą obróbki ręcznej	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia techniki i metody wykonywania części broni (dobiera metodę do obróbki ręcznej), – dobiera materiały do wykonywania i obróbki elementów broni i innych wyrobów rusznikarskich, – dobiera narzędzia i przyrządy pomiarowe do wykonywania obróbki ręcznej w zależności od rodzaju wykonywanych prac rusznikarskich, – wykonuje prace z zakresu obróbki ręcznej (wykonuje wskazane elementy broni palnej lub przyrządów do jej obsługi zgodnie z dokumentacją (np. wykonuje łoża, kolby i chwyt)), – ocenia jakość wykonanych prac z zakresu obróbki ręcznej.
Wykonuje elementy broni i gotowych wyrobów rusznikarskich metodą obróbki maszynowej	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera metodę obróbki maszynowej do wykonania elementów broni, maszyn, narzędzi i innych wyrobów rusznikarskich, – rozróżnia elementy budowy obrabiarek uniwersalnych, – dobiera obrabiarki do rodzaju wykonywanych prac rusznikarskich, – dobiera materiały do wykonania elementów broni, maszyn, urządzeń, narzędzi i konstrukcji, – dobiera przyrządy i uchwyty do wykonania obróbki maszynowej, – dobiera narzędzia do wykonywania prac z zakresu obróbki maszynowej, – dobiera narzędzia i przyrządy pomiarowe do rodzaju wykonywanej pracy rusznikarskiej, – wykonuje prace z zakresu obróbki maszynowej, – ocenia jakość wykonanych prac z zakresu obróbki maszynowej.

Wykonuje połączenia elementów broni oraz materiałów stosowanych w rusznikarstwie	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia techniki łączenia elementów broni na podstawie dokumentacji, – dobiera narzędzia i urządzenia do wykonywania połączeń broni, – montuje celowniki (w tym optyczne) na wszystkich rodzajach broni, – dorabia i instaluje tłumiki odrzutu na specjalne życzenie, – dorabia kolby oraz naprawia i przeprowadza renowację kolb.
--	--

Zestaw 3. Przeglądy techniczne, naprawianie i konserwacja broni palnej i pneumatycznej	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Wykonuje okresowy przegląd elementów, zespołów i całej broni	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia stan techniczny broni ze szczególnym uwzględnieniem jej bezpiecznego funkcjonowania, – sprawdza zgodność cech broni z dokumentacją, – omawia proces zużycia elementów i podzespołów broni, – omawia typy i przyczyny uszkodzeń broni, – dobiera metodę i wykonuje zabezpieczenia antykorozyjne elementów broni, – identyfikuje uszkodzenia oraz stopień wypracowania istotnych części broni, – wykonuje czynności niezbędne do utrzymania broni w sprawności, – stwierdza bezpieczeństwo działania broni (dopuszcza broń do użytkowania).
Naprawia i konserwuje broń palną oraz pneumatyczną	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje pomiary warsztatowo-rusznikarskie, – demontuje zespoły i podzespoły broni, – rozkonserwowuje zespoły i podzespoły broni, – wykonuje czyszczenie zespołów i podzespołów broni, – wymienia lub naprawia zespoły i podzespoły broni strzeleckiej, – pasuje elementy nadmiarowe, – zabezpiecza metalowe elementy broni, w tym wykonuje barwienie (oksydowanie – na gorąco i na zimno, brunierowanie), nakładanie powłok galwanicznych (kadmowanie, niklowanie, chromowanie) i malowanie, – konserwuje niemetalowe elementy broni (gotuje w olejach, barwi), – składa elementy broni, – wykonuje części broni niezbędne do jej napraw, – dobiera środki chemiczne do tworzenia stałych powłok zabezpieczających oraz konserwacji.
Pozbawia wyroby cech użytkowych na podstawie specyfikacji wydanej przez uprawniony instytut techniczny	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces pozbawiania wyrobów cech użytkowych, – odczytuje informacje zawarte w specyfikacji, w tym odczytuje rysunki techniczne, – wykonuje wiercenia, frezowania, spawania, szlifowanie elementów broni, – wykonuje czernienie i brunierowanie elementów broni, – sporządza dokumentację powykonawczą.
Przystrzeliwuje podstawowe typy broni (z wyłączeniem broni wyborowej, kombinowanej)	<ul style="list-style-type: none"> – omawia urządzenie i wyposażenie strzelnicy oraz warunki bezpieczeństwa, – omawia zasady przygotowania strzelnicy do przeprowadzenia strzelań, – omawia zasady przystrzeliwania podstawowych typów broni z różnego rodzaju przyrządami celowniczymi, – dostosowuje podstawowe przyrządy celownicze do użytkownika broni.

Zestaw 4. Funkcjonowanie w przedsiębiorstwie	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Stosuje zasady BHP oraz przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje pojęcia związane z BHP, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią stosowane podczas wykonywanych zadań zawodowych, – omawia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Rzeczypospolitej Polskiej, – wskazuje prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie BHP,

	<ul style="list-style-type: none"> – przytacza przykłady zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z niewłaściwym wykonywaniem zadań zawodowych oraz z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy, – wskazuje skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka, – organizuje własne stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami BHP, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska, – wymienia zasady stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych, – wskazuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.
Stosuje zasady prowadzenia działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wybrane pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej, – wskazuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego w zakresie wykonywanych zadań zawodowych, – wskazuje przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży związanej z wykonywanymi zadaniami zawodowymi oraz omawia powiązania między nimi, – wskazuje przykładowe metody analizy skuteczności działań prowadzonych przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży, – uzasadnia znaczenie inicjowania wspólnych przedsięwzięć z różnymi przedsiębiorstwami z branży, – wskazuje zasady przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej, – wskazuje zasady prowadzenia korespondencji związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej, – wskazuje urządzenia biurowe oraz programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej, – uzasadnia znaczenie podejmowania działań marketingowych prowadzonej działalności gospodarczej, – podaje przykłady metod optymalizacji kosztów i przychodów prowadzonej działalności gospodarczej, – charakteryzuje sposoby monitorowania stanu zasobów materialnych (materiałów i urządzeń) oraz zasobów personalnych niezbędnych do wykonania produktów i świadczenia usług.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Szczegółowe wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację są określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89 i 1607) oraz w standardzie wymagań egzaminacyjnych Związku Rzemiosła Polskiego.

Metody stosowane w walidacji:

Weryfikacja efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji jest przeprowadzana w dwóch etapach. Etap praktyczny polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności ujęte w zestawach 1–3 efektów uczenia się. Etap teoretyczny (składający się z części pisemnej i ustnej) polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania sprawdzające umiejętności określone w zestawach 1–4 efektów uczenia się.

Wymagania dotyczące zasobów kadrowych:

W skład komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej egzamin czeladniczy, zwanej dalej „komisją”, wchodzi co najmniej 4 osoby: przewodniczący komisji lub jego zastępca, co najmniej dwóch członków komisji oraz sekretarz, który sprawuje obsługę administracyjno-biurową komisji i nie uczestniczy w przeprowadzaniu egzaminu oraz ocenianiu i ustalaniu jego wyniku. Przewodniczący komisji i jego zastępcy posiadają wykształcenie wyższe oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin. W przypadku braku możliwości powołania przewodniczącego komisji lub jego zastępcy, którzy posiadaliby wykształcenie wyższe, w szczególności w przypadku egzaminu przeprowadzanego w zawodzie unikatowym, przewodniczący komisji lub jego zastępcy posiadają:

- 1) wykształcenie średnie i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu oraz co najmniej 3-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza albo

- 2) wykształcenie średnie i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika, albo
- 3) wykształcenie zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza w zawodzie unikatowym, którego dotyczy egzamin, oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza.

Członkowie komisji posiadają:

- 1) wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, oraz co najmniej 3-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza albo
- 2) wykształcenie co najmniej średnie i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu oraz co najmniej 6-letni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika.

Przewodniczący komisji, jego zastępcy oraz członkowie komisji posiadają przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287) lub ukończyły kurs pedagogiczny wymagany od instruktorów praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 761) oraz art. 120 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078 i 1287).

Sposób prowadzenia walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji: etap praktyczny przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania zadań egzaminacyjnych,

czas etapu praktycznego nie może być krótszy niż 120 minut i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu 3 dni,

czas części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut,

czas części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut,

stanowisko egzaminacyjne egzaminu praktycznego musi być zgodne z obowiązującymi normami i przepisami BHP oraz ochrony przeciwpożarowej.

Warunki niezbędne do przeprowadzenia egzaminu praktycznego:

- stanowisko sprawdzania bezpieczeństwa technicznego broni,
- stanowisko rozkładania, składania, rozbiórki częściowej i całkowitej broni,
- stanowisko obróbki metali skrawaniem (tokarka, frezarka, szlifierka),
- stanowisko lutownicze miękkie i twarde,
- stanowisko technika-optyka,
- stanowisko spawacza,
- stanowisko galwanotechnika z urządzeniami grzewczymi i chłodzącymi,
- stanowisko stolarza-snycerza (rzeźbiarza w drewnie),
- zestawy niezbędnych narzędzi rusznikarskich, ślusarskich, stolarskich, snycerskich, optycznych itp.,
- zestawy części zamiennych prostych i specjalistycznych, materiałów chemicznych, metali, drewna i tworzyw sztucznych,
- zapasowe zestawy odzieży ochronnej.

Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Osoba ubiegająca się o kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” musi spełniać wymagania do wydania pozwolenia na broń wynikające z art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284 i 1214). Kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” mogą uzyskać osoby, które z wynikiem pozytywnym zdały egzamin czeladniczy.

Ogólne wymagania i warunki uzyskania kwalifikacji rynkowej określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

Do egzaminu czeladniczego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako pracownik oraz doksztalcenie teoretyczne pracowników w formach pozaszkolnych albo
- 2) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, albo

- 3) jest uczestnikiem praktycznej nauki zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.¹⁾), albo
- 4) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, albo
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin, albo
- 6) posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, albo
- 7) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

7. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1149, 1544, 1629, 1669, 2077, 2192, 2215, 2245, 2432 i 2435 oraz z 2019 r. poz. 60, 577, 622, 730, 743 i 986.